

Kvalitetsdokument 2017/2018, Svea Montessoriförskola

Svea Montessori Förskola

Modevägen 1, 182 61 Djursholm

08- 755 92 32

Mail: info@sveamontessori.se

Förskolechef: Maja Grecke

Hemsida: www.sveamontessori.se Facebooksida: Svea Montessoriförskola

Vi gör om våra projektexempel som brukar ligga på Sveas hemsida, då GDPR-anpassningar måste göras.

Svea Montessori är; Den lilla förskolan med det stora engagemanget.

I toppen av utvärderingar under många år.

En stabil förening och personalgrupp. Präglad av arbetsglädje och lust att lära.

Svea Montessori är en ek. förening som drivits av aktiva föräldrar sedan 1988.

FÖRSKOLAN firar 30 – års JUBILEUM i år. Heja!

Förskolan har två avdelningar, Lilla o Stora Svea, som tillsammans har plats för ca 30 barn.

Våra lokaler är charmiga och skräddarsydda för vår verksamhet i det fina gamla stationshuset.

Trädgården är kuperad, varierad och utrustad så att den är innehållsrik och rolig att leka och utvecklas i.

Vi har gångavstånd till närsamhälle och kommunikationer och vi har nära till natur och grönområden.

Svea Montessoriförskola förknippas med värme, glädje och små barngrupper med hög personaltäthet.

Ett mycket stort engagemang hos föräldrar och personal bidrar till barnens trivsel.

Våra främsta mål är att ta tillvara barnens lust att lära och låta barnen (ALLA BARN) utvecklas intellektuellt, socialt och motoriskt, till självständiga och harmoniska individer med gott självförtroende, god självbild och bra självkänsla.

På Svea kommer barnen alltid i första hand.

Personalen har gedigen utbildning inom förskola, skola, specialpedagogik, sjukvård och matlagning.

Förskolechefen, tillika montessoripedagog med inläst 20 p specialpedagogik, arbetar till största delen i barngrupp.

Två diplomerade förskollärare, en per avdelning, varav en med lärarexamen med specialpedagogisk inriktning i matte och svenska.

Pedagog med Knytte- och Mulleutbildning.

Tre och en halv barnskötare/assistenter, varav en är utbildad sjuksköterska och en är utbildad kock med ansvar för köket.

Maten lagas i eget kök.

Vi är 7 personer i arbetslaget. Till stor del bestående av samma personer över lång tid.

Vi vill vara en av de bästa förskolorna i Danderyd, där barnen alltid sätts i främsta rummet.

Vi vill se VARJE BARNS specifika behov och intressen.

Vi uppnår med mycket god samstämmighet och högt betyg i Kundenkät och Självvärdering i de inriktningsmål som finns i Danderyds kommun:

”I Danderyd ges varje barn i förskolan möjlighet att utifrån sina förutsättningar uppnå bästa möjliga kunskaps- och personlighetsutveckling i en stimulerande och trygg miljö.”

- Systematiskt Kvalitetsarbete i förskolan.

Det finns två synvinklar angående om det går att mäta kvalitet i förskolan anser Sheridan & Dahlberg och Moss & Pence (Ek 2009),

Det ena är att det är kontextberoende, subjektivt och att det inte går att mäta med andra verksamheter.

Det andra är att man ser det som möjligt att mäta kvalitet.

Tillvägagångsättet handlar då om att utarbeta kriterier som är mätbara och därigenom göra det möjligt att jämföra olika verksamheter avseende kvalitet.

Det är relationer mellan olika faktorer som har betydelse för kvaliteten.

Författarna och vi anser att en förskola av hög kvalitet lägger stor vikt vid de pedagogiska relationerna och personalens kompetens.

Om personalen har förmågan att förmedla till barnen att de är duktiga och kompetenta och om de är engagerade i, samt kombinerar emotionell närvaro, förståelse och lyhördhet för, barnets lärande och välmående, så är mycket vunnet.

Viktigt är att utgå från ett barnperspektiv och barnets perspektiv, samt av att vara klar över sitt eget samspel och förhållningssätt när man arbetar med och utvecklar förskolans systematiska kvalitetsarbete. Precis där är vi nu. Under utveckling. Att formulera i text det vi har i ryggmärgen. Att sätta ord på vår fingertoppskänsla och tysta kunskap.

Tillsammans har vi en bank av erfarenheter och kunskap. Vi har en mycket stor och användbar verktygslåda, men vi behöver utforma ett gemensamt språk. Andra professioner har ett gemensamt vetenskapligt språk och det behöver vi i förskolan också ha.

För att mäta kvalitet i förskolan är det helheten av verksamheten som skall utvärderas, vilket görs från minst fyra olika perspektiv;

Arbetslagets

Arbetsgivarens

Föräldrarnas (vårdnadshavarnas)

Barnens

(Samhällets/politikens)

Vardagen och det dagliga arbetet i verksamheten bedrivs i enlighet med Maria Montessoris tankar och idéer, anpassade efter vårt samhälle idag.

Dr. Montessoris forskning för mer än hundra år sedan är väldigt samstämmig med ny forskning idag. Forskning kring hjärnan, mognad, vad yngre och äldre barn behöver och mår bra av. Hur och när inläring bäst sker.

Verksamheten bedöms av oss själva, av barnen, av föräldrarna och av utomstående, såsom Våga Visa observatörer och andra.

Vi ser att det finns mycket goda förmågor och förutsättningar för en trygg, rolig, och utmanande verksamhet där barnen ges möjlighet att lära och utvecklas på Svea Montessoriförskola.

Vi har ett välutbildat, utvecklingsvilligt och stabilt arbetslag. Bra grundförutsättning.

Vi har en stimulerande miljö, både inne och ute, där verksamheten genomsyras av lek, glädje och lärande. Bra förutsättning för utveckling och lärande.

Vi har ett respektfullt förhållningssätt till varandra. Bra förutsättning för normer och värden.

Vi har alla ett gemensamt ansvar för vår vardag och vår omgivning och våra val. Allt är tillåtet, bara du är försiktig och rädd om dig, om andra och om miljön. Bra förutsättning för ansvar och inflytande och för normer och värden och för utveckling och lärande.

Beskrivning av vårt systematiska kvalitetsarbete:

I grunden finns en ÅRSPLAN med grundstruktur.

Grundverksamhet parat med grovplanering och reflektioner om vad som händer just nu på individnivå och med gruppen, styr vad som händer i vardagen.

Svea Montessoriförskola har Montessoripedagogiken som inriktning och arbetssätt, vilket vi anser möter läroplanens alla områden.

Dokumentation har en framträdande plats rent fysiskt på väggar och i pärmar och liknande, men framför allt i professionella och ständiga samtal och reflektioner bland pedagoger och föräldrar och barn. Det är i möten med andra det kan uppstå möjligheter att tänka om, tänka nytt, bestämma sig för att behålla det gamla säkra och/eller att utforska vidare, att prova igen, detta medför ett vidgande av den egna lärandepotentialen.

Samarbete – Reflektion – Kommunikation är starka ledord i arbetet på förskolan.

I vardagen arbetar vi med ett orsaksorienterat betraktelsesätt, vilket innebär att alla barn möts på olika (eller lika) sätt utifrån varje barns enskilda perspektiv, det betyder att varje situation, alla situationer, i förskolan måste värderas för sig.

För att detta skall vara möjligt krävs att personalen har fantasi, inlevelseförmåga samt kunskap om varje barn i barngruppen. Det krävs även teoretisk kunskap om barns lärande och utveckling. Det krävs en stor verktygslåda och det finns inget utrymme i stunden att inte vara helt fokuserad bara på barnet, om du inte vill förlora det gyllene tillfället till kontakt, till att barnet vill och vågar prova och göra, till att komma vidare med vad det månde vara.

Diskussion och reflektion är ledord i pedagogisk grund. Detta sker i vardagen, varje dag. Detta sker i planeringsmöten, varje vecka och det sker periodiskt med all personal i Husmöten under året.

Generositet, respekt, utforskande (fantasi), glädje, mod och kreativitet är vad vi vill se och också ser, både hos barn och pedagoger.

För att tydligt se Kvalitet i barnens vardag och hur den utvecklar dem, hänvisar vi till våra projekt.

Projekten finns att läsa på vår hemsida: sveamontessori.se och på facebooksidan: Svea Montessoriförskola. (De kommer tillbaka efter GDPR säkring.)

Projekten beskriver alla delar av det vi jobbar med på det allra mest tydliga sätt.

Hela arbetslaget har startat gemensamma diskussioner kring dokumentation, då förskolechefen och de båda förskollärarna deltagit i högskoleutbildning i detta ämne.

Vi är på gång att införa och hitta nya sätt att förbättra och utöka förståelsen för gemensamma strukturer som är ämnade att hjälpa oss i vårt arbete, utan att det sker på bekostnad av barnens verksamhetstid.

Vi hoppas landa i ett mer detaljerat "kvalitetsårshjul" i utarbetad form just för oss.

Analys:

Vi ser att vi presterat väl utfört arbete i enlighet med läroplanen, Danderyd Kommuns inriktningsmål o resultatmål och efter Svea Montessoris verksamhetsinriktning i och med de fina resultat vi visat i Kundundersökning, barnintervjuer/enkäter, självvärdering och i respons på Infobrev och i fina tackbrev/prator som ofta görs i samband med årets sammankomster.

Många personliga samtal från föräldrar och utökad familj om tacksamhet och nöjdhet kring Svea och verksamheten.

Vi ser glada, nöjda, vetgiriga barn som gillar att ta sig an utmaningar och ibland svårigheter.

Vi ser UTVECKLING. Hos alla. Vi ser relationer och delaktighet, alltså parallellprocesser

hos pedagoger och barn, vilka ämnar at leda framåt i en gemensam riktning i läroplanens målområden.

Vi ser samförstånd och förståelse.

Vi ser att barnen reflekterar och diskuterar, med sig själva, med varandra och med andra.

Vi ser att vi tillsammans är alerta och närvarande i nuet.

Vi är öppna för att våga prova och revidera.

Vi kan förändra och ordna för tillfällena och stunder.

De yngre barnen har jobbat med gruppövningar i starten av terminen för att stärka gruppen och för att ge en riktning. Därefter har gruppen ägnat sig åt "jag:et" och kroppen och kroppsdelar.

Några av de vardagliga aktiviteterna har sedan lett till att vi kan ha en ny mötesform där glada, nöjda och stolta barn fått bjuda in sina föräldrar på Vernissage och frukost.

Vid givet tillfälle bjöds det in till detta Vernissage, där pedagoger och barn guidade föräldrar runt och visade och samtalade om vad som jobbats med, och varför.

Många positiva reaktioner från föräldrar och barn över formen (av möte) och över den gemensamma inblicken i barnens vardag.

Från förra året lärde vi oss att vara ute i bättre tid med planeringen, och uppdelningen av och med arbetet, fram till Vernissagedagen.

Detta är både utvecklat och åtgärdat från förra årets planering. Även att få med alla på tåget så att var och en driver delar av projektet har utvecklats.

Barnen och deras vardag och arbeten i den större gruppen beskrevs, i stor utsträckning i prator kring och beskrivningar av vad, betraktaren kunde ana och se i ett längre bildspel, med inslag av alla barnen i varierande aktiviteter. Ensamarbete eller samarbete.

Även denna form av möte är mycket uppskattad, då den ger en inblick i barnens vardag och varifrån barnen hämtar kunskaper, intressesfärer, samarbetsförmåga och annat.

Det blir automatiskt bra tillfällen att reflektera och komma på frågor och undringar kring, och få till samtal om, barnens förskole vardag. Kanske ser man nya saker när någon annan beskriver vad hen ser och tolkar utifrån en bild. Kanske ger det nya perspektiv.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år:

Bibehålla lusten, glädjen och ödmjukheten inför att vi får vara viktiga i starten i små barns liv.

Fortsätta att värna den viktiga starten och ta hand om den och förvalta den på bästa sätt.

Fortsätta att utvecklas som arbetslag och ha mod att prova nya saker. Delvis en ny riktning på husmöten och planeringsmöten och kvalitetsårshjul.

Göra grovplanering i tid, men ändå känna in vad aktuell barngrupp har för intressen och behov.

Tydligare fördela ansvarsuppgifter på personalgruppen, så att alla blir ordentligt delaktiga.

- **Mål: Information skall finnas om hur förskolor gör sin verksamhet tillgänglig för alla barn (även på hemsidor).**

Montessoripedagogiken är en inkluderande pedagogik.

Vi välkomnar ALLA.

Personal och kompetens; se inledningen.

Arbetsätt och tanke; se övrig information och beskrivning här och på hemsidan.

Vår verksamhet ser till att varje barns behov av trygghet tillgodoses på så sätt att det alltid finns intresserade och lyhörda vuxna tillsammans med barnen.

Vuxna som vet barns behov i olika åldrar och faser.

Alla barn möts med respekt och tas på allvar.

Ingen sak är för liten eller oviktig att höras på eller talas om.

Det finns tillgängliga vuxna. Alltid.

Arbetsmiljön är strukturerad, tilltalande, äkta, säker och tillåtande. Den är anpassad i proportion och utbud och för behov i nuet.

Miljön är hel, ren, tydlig och prydlig.

Pedagogisk verksamhet och omvårdnad sammanflätas under hela barnets vistelsetid. Möjligheter finns till lugn och ro.

Vi tror att om varje barn tillåts att växa i sin egen takt, så leder det till att varje barn har en chans att må så bra som det är möjligt.

Vi tror också att om varje barn mår bra, är harmoniskt och balanserat så avspeglar det sig på hela gruppen. Samverkan sker alldeles naturligt. Gemenskap likaså.

Barn vet när barn behöver extra eller annat eller att de "tränar" på något de (ännu) inte kan. Barn vet att rättvisa är att göra olika. Barn förstår.

Barn med särskilda rättigheter (behov av extra stöd) får detta genom intresserad, utvecklingsvillig personal som extra tar hänsyn till varje barns individuella behov. Reflektioner, samtal, god kontakt med föräldrarna tillses av alla i arbetslaget och är av största vikt för barnets bästa.

I de fall de finns, följs utarbetade handlingsplaner av alla i arbetslaget.

Alla vuxna har ansvar för alla barn alltid. Den som är närmast responderar.

Vi söker en god kontakt och ett gott samarbete med barnets föräldrar.

Vi kontaktar specialutbildad extern person eller instans/institut om behov finns.

Vi stärker personalgruppen med uppmuntran och betygelse om dess duglighet och vi avlastar varandra vid behov.

Ansaret ligger i att vilja se och viljan att hjälpa och göra en positiv skillnad för någon – inte i att kunna handskas med och lösa alla eventuella svårigheter på egen hand.

Även om vi har kunskap om, och erfarenhet av, alternativa pedagogiska strategier och kan få hjälp med hjälpmedel och alternativa lärverktyg, samt har förmågan att se alternativa möjligheter för att inkludera och stärka istället för att acceptera hinder som utestänger, så är det ändå så att; Vi kan inte allting om allting.

Vi kan komma att behöva stöd och hjälp och utbildning i och kring somliga frågor och omständigheter, men vi ser inte funktionsnedsättning som ett hinder för utveckling.

Vi vill bejaka varje individ och ge "hjälp till självhjälp" då vi tror att varje barn har en inneboende kraft och vilja att klara sig själv och att utvecklas.

Vi förstår att vägen dit kan se annorlunda och olika ut.

Analys av era insatser under året:

Vi har inte heller detta år haft några externa/extra insatser, men som alltid vet vi att:

Alla behöver extra någon gång. En del behöver extra ofta. Somliga behöver extra alltid.

Vi har haft fungerande barngrupper under året, men det är inte något som gör sig självt, det kräver närvarande, insiktsfulla och inspirerande vuxna som ser, hör och handleder med tydlig men varsam hand.

Vi har på förhand uttänkta rutiner och "bakdörrar" där det är aktuellt.

God kontakt med föräldrar, liksom mycket goda relationer till barn (med större behov av anpassning) har uppnåtts, vilket är en förutsättning för positiv utveckling.

Arbetslag med gemensamt synsätt på barn och behov.

Vardaglig reflektion i arbetslaget om vad man ser och hör och upplever är viktigt.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år:

Bibehålla personaltäthet och utvecklingsvillighet.

Kartlägga de nya grupperna och bidra med förutsättningar för att genomföra en bra och trygg grundverksamhet, för att sedan utveckla gruppen och individerna efter bästa förmåga.

Arbeta med vår gemensamma "ordlista", för att få större bäring i vår tysta kunskap.

- **Mål: Förskolan har en pedagogisk dokumentation som visar på barnens utveckling och lärande.**

Beskrivning:

Svea har en Årsplan med grundbultar och överblick, vilken revideras vid behov.

Vi ser pedagogisk dokumentation som ett material för lärande; vi tillser att vi har ett tilltalande förhållningsätt, bra arbetsprocesser och metoder, och att vi ser och gör utveckling.

Detta låter sig inte alldeles lätt beskrivas, då det handlar om dig och mig och oss som pedagoger. Vi är inte stöpta i exakt samma form, men vi vill samma saker. Vi tar lite olika vägar dit. Detsamma gäller för barnen. Alla är individer. De är alla i tillväxt, både själsligt och

kroppsligt. Det händer saker, varenda dag. Varenda stund. Händer det något med den ena så påverkar det den andra. Varje dag, hela tiden. Dessutom är vad man upplever och ser och förstår ofta avhängigt av vilken kontext, situation och sammanhang man befinner sig i och av vilken relation man har till den som medverkar (eller observerar).

Reflektioner och observationer i vardagen görs i loggbok och protokoll, exempelvis lotusdiagram eller liknande. Grunden finns i tankar och arbetsplaner vilka mynnar ut i tankekartor med inslag från barn och pedagoger. Analys och justeringar kontinuerligt beroende på intresseutfall och omständigheter. Inte alltid i text.

Dagliga gemensamma samtal; barn – barn, vuxen – vuxen, barn – vuxen o vuxen – barn.

Individuella arbeten, grupparbeten, samlingar och temaarbeten synliggörs på olika sätt.

Barnen har för pågående arbeten egna lådor. För färdiga arbeten pärmar, indelade i flikar enligt läroplanens olika områden.

Portfoliopärmar och digitala böcker används, liksom fotoalbum för de små.

Väggdokumentationer över Temaområden, Tavlor och Tittskåp, liksom Visningsfönster fungerar mycket bra som inspirationskällor och repetitionsmöjligheter. Allt detta lockar till att själv vilja prova, det hjälper till att processa och bearbeta information, och det ger möjligheter att komma vidare och landa i kunskap och känsla.

Vid tillfällen använder vi en fotoram som rullar med barnens vardag eller speciella händelser. (GDPR anpassas vid terminsstart efter samtycke)

Storbildsvisning med barnens vardag eller speciella händelser för barn och föräldrar. (GDPR)

Fler, många, processer på gång samtidigt, alltid.

Individuella (enskilda) val liksom gruppens (gemensamma) val brukar sammanflätas fint, då grundade individer gärna samarbetar och har god förmåga att dela, jämka och kompromissa.

Barnen visar intresse för varandras tankar och idéer.

Vi upplever att barnens erfarenheter, intressen, behov, åsikter och olika viljor tas tillvara och utmanas.

Barnen är nära varandra i vardagen och barn inspireras av andra barn, mer än av vuxna, så de får därmed både direkt och indirekt syn på eget och andras lärande.

Informativa Veckobrev skickas till alla föräldrar med fakta, men också med beskrivande information om aktiviteter från verksamheten i form av text och bild. (GDPR)

Dessa brev är mycket uppskattade och vi får många positiva reaktioner och kommentarer kring dessa.

Stor överensstämmelse hos föräldrar och personal att verksamheten har en pedagogisk dokumentation.

Analys:

Vi ser att barnen kan generalisera, de kan alltså dra slutsatser och tillämpa sina kunskaper mer allmänt och i ett bredare perspektiv och i fler områden, över tid.

Föräldrar kommenterar frekvent att de är förundrade över barnens utvidgade kunskaper.

Barnen fördjupar sina kunskaper i att abstrahera.

Vi ser att barnen tar sin kunskap ett steg vidare eftersom de inspirerar och hjälper varandra och samarbetar i olika frågor.

Barnen visar stor lust och glädje i arbete och samvaro.

Vi ser att barnen kan, eller tränar på, att sätta ord på vad de arbetat med, enskilt eller i grupp.

Barnen reflekterar över eget och andras arbete och de utvecklar vidare och på bredare front.

Vi ser att barnen gärna tar fram (fotoalbum) eller uppehåller sig vid egna eller andras dokumenterade och åskådliggjorda arbeten och att de samtalar om desamma.

Vi har mycket god överensstämmelse i att det sker utveckling och lärande hos barnen, både bland barn, föräldrar och personal, enligt enkäter och personliga samtal.

Våga Visa observatörerna var väldigt nöjda med vad de upplevde, såg och hörde på Svea ht-17.

Vi tror på att, inte göra samma för alla, utan att ha VARIATION i alla tänkbara former, uppskattas och leder framåt för både individ och grupp.

Tron på vår pedagogiska inriktning och vårt synsätt är stor.

Vårt material och arbetssätt är könsneutralt.

En inspirerande miljö och inspirerande pedagoger bidrar till tillväxtpotentialer.

Svea Montessoriförskola är ett växthus, inte ett drivhus, men ett fantastiskt växthus.

Det var så det beskrevs i ett personligt tack från familj som nu slutar sin tid i förskolan för att yngsta barnet börjar skolan till hösten.

Pedagogerna leder och följer barnen i en väl avvägd kombination.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år;

Behålla och utveckla glädje, lust och möjligheter till utveckling.

Fortsätta att utveckla "stationer" i inne- och utemiljön.

Bli ännu bättre på att LYSSNA och skriva ned vad barnen säger, talar om, och intresserar sig för. Även de yngsta. Även om det innebär att vi ger oss pedagoger tolkningsföreträdere.

Ansvara för att vi ger oss tolkningsföreträdere och se det som ett förtroende.

Ny termin betyder nystart för barnen, ny grupp, nya sammanhang och nya förutsättningar.

Nya förutsättningar kräver en bra grundad, men ändå flexibel struktur i verksamheten.

Erfarenhet och grundverksamhet flätas samman till förutsättningar för utveckling.

Utveckling sker genom reflektion. Vi arbetar på att arbetslaget får ett gemensamt språk(bruk) för att stärka vår profession.

Skaffa oss en app att arbeta i, vilken förhoppningsvis både skall förenkla arbetet och vara en tidsbesparande åtgärd.

- **Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens språkliga förmåga.**

Vi ser till att vi har en god kontakt och en bra relation till alla och en var.

Att alla kan, vill och vågar kommunicera är en självklar grundförutsättning för all vidare utveckling.

Språk kan börja i att tro på sig själv och att våga prova; Att tala, Att sjunga, Att måla, Att dansa, Att leka och imitera etc.

Språk är även att förstå det som inte sägs.

Kroppsspråk kan se olika ut för olika individer, men pedagogerna har stor erfarenhet och god förmåga att tolka och hjälpa till med igenkänning, för även små barn utan talat språk, förmedlar och förstår detsamma.

Vi ger barnen hjälp med att sätta ord på känslor och tillstånd – hjälp med igenkänning.

Att bli lyssnad på, att det finns nära och tillgängliga vuxna och barn är en rättighet, vilken vi tillhandahåller.

Kontakt i samtal är viktigt. Relation.

Språk är roligt och lustfyllt.

Vi kryddar med inslag av andra språk än vårt eget, även teckenspråk och symbolspråk.

Ett rikt språk underlättar skriv- och läsprocessen.

Rim, ramsor och ordlekar används i vardagen.

Sago- eller faktaläsning för enskilt barn eller barngrupp, sker varje dag, både vid planerade och oplanerade tillfällen, men alltid med aktivt medagerande av vuxen.

Barnen har tillgång till massor av böcker alltid. Svea har mer än en, välfylld och i utbud varierad, bokhylla. Besök på biblioteket och bibliotekets bokkassar är mycket populära.

Läsplattor används av barn eller barngrupp med anpassade material och lärprogram och för faktainhämtning tillsammans med pedagog.

Ljudlyssning, enskilt eller i grupp utmanar språkörat.

Ord-kort, namnlappar, bokstavslekar och annat används dagligen.

Montessoris fantastiska språkmaterial inspirerar.

Alla berättar för varandra och lyssnar på varandra. Efter presentation, leker barnen retorikträningslekar på egen hand.

Vi sätter ord på saker, känslor och företeelser.

Vi dramatiserar och agerar inför varandra. Vi sjunger mycket!

Vi lyssnar till eller spelar musik och tittar på eller spelar teater.

Enskilda språkarbeten liksom gemensamma språkarbeten anser vi vara genusneutrala aktiviteter. Även drama är genus neutralt, man agerar den roll man väljer oavsett vem man är.

En åldersblandad grupp inspirerar och stimulerar varandra.

Vi samtalar i smågrupper där barnen ges tillfälle att uttrycka sig och sina tankar, plus att de får möta andras tankar och idéer. Samtal om gemensamma teman är viktiga inslag i förskolans vardag.

Arbetsglädje – harmoni – självständighet bygger upp ens egen och gruppens koncentrationsförmåga, vilken är en förutsättning för all inläring.

Vi varvar olika arbetssätt och material utifrån erfarenhet och intresse och utmanar varje individ till utveckling.

Det finns mycket tid till ostört arbete, lek och samvaro, med fria spontana samtal. Det är ett annat sätt att utveckla ett rikt språk, vilket vi förespråkar och uppmuntrar.

Förskolans pedagoger arbetar medvetet med att barnen skall förstå bokstävernas funktion (och andra symbolers funktion), och i vilka sammanhang de själva kan ha nytta av att kunna tolka dem. Vi problematiserar något och leder sedan barnens tankar i riktningen mot läsning och skrivning för att kunna lösa problemet.

Vi är medvetna om att barn ofta och gärna skriver innan de läser. Det är lättare att (försöka) uttrycka sin egen (kända) tanke och idé än att tolka någon annans (okända) dito.

Vi utmanar flera sinnen och sinnesintryck att samarbeta.

Tillgängliga och närvarande pedagoger som är intresserade av samvaro med barn är en förutsättning för goda resultat.

Analys:

Mycket goda resultat i enkätundersökningar under många år.

Mycket stor överensstämmelse och samsyn hos barn, föräldrar och personal.

Vi ser att barnen samtalar och driver teser och att de driver sin egen vilja, samtidigt som de samarbetar, hjälper varandra och inspirerar varandra till nya utmaningar (ny kunskap, nya förmågor).

Vi ser att alla barn är intresserade av bilder, symboler och bokstäver.

Vi ser att barnen använder böcker och fotoalbum för att "låtsasläsa" eller läsa för sig själva, eller för varandra.

Alla barnen använder papper och penna.

De "skriver" eller skriver. Från det lilla tunna pennstrecket på ett papper på Lilla Svea till dagböcker, önskelistor, historier och berättelser på Stora Svea.

Alla barn vågar uttrycka sig i olika format, mycket eller lite.

Vi ser stor lust och glädje och vilja att använda olika sorters språk. Talat språk, skrivet språk, symbolspråk, matematik, teckenspråk, annat språk än modersmål, bildspråk och kroppsspråk. Sång och musik.

Arbetsmiljön bjuder på inslag som låter barnen hitta sin lust och glädje. Den bjuder in till att våga vilja. Den bjuder in till möjligheter för koncentration. Den bjuder in till samvaro, närvaro och relation. Den när lust att prova på olika, på om och om igen, på variation.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år;

Behålla och utveckla glädje, lust och möjligheter till utveckling.

Ännu fler sång-påsar och sång-kort.

Påminna oss och andra om att SPRÅK kan vara på olika sätt. Det finns flera. Använd gärna många. Det finns alltid någonting nytt att prova.

- **Mål: Förskolan stimulerar och utmanar barnens matematiska tänkande.**

Barnen är trygga, glada och nyfikna i ett tillåtande klimat.

De har god kännedom om vardagens innehåll och ordning.

De känner till struktur och rytm.

De är familjära med upprepning och mönster.

Varför är detta viktigt i matematik?

Jo, för att barnen skall kunna vilja våga förklara, resonera, diskutera, motivera och synliggöra tänkande när de delar erfarenheter kring matematik, och för att ordning, var sak har sin plats, kanske är det mest väsentliga i matematik, och för att upprepning och mönster också är centrala delar och mycket viktigt i matematik.

Förförståelse. Liksom små barn har en känsla för språk, har de också en känsla för tal = taluppfattning.

Första steget är att; se matematik som ett nytt språk, ett annat språk än det vi vanligen kommunicerar, varför barn behöver koppla till "känd" begreppsuppfattning och egen erfarenhet.

Andra steget är att; tillhandahålla många matteord och mattebegrepp i vardagen.

Tredje steget är att; ge symboler och lära symbolhantering.

Vi gör detta på många olika, varierande och utforskande sätt, men alltid med engagemang, lust, glädje, humor och känsla.

Eftersom matematik är ytterligare ett språk(bruk), är det viktigt med korrekta benämningar, ett varierat material, vilket går från konkret till abstrakt och många aktiviteter, vilka kan ge begreppserfarenhet.

Montessorimaterialet i matematik är en stor tillgång, då det går från konkret – abstrakt. Barnen har även fått en förförståelse genom det sensoriska materialet och är därför väl rustade för ny kunskap om samband mellan matematik och omvärld.

Materialet utvecklar förståelse för matematiska begrepp genom en mängd erfarenheter med matematisk innebörd. Klassificering, gradering, geometri, vikt, rymd, längd etc. Matematik skall vara tydlig och konkret till en början, den skall gå att ta på.

De flesta barn behöver handledning och undervisning av en vuxen som uppmärksammar de matematiska aspekterna i vardagen och får barnet att reflektera kring dessa.

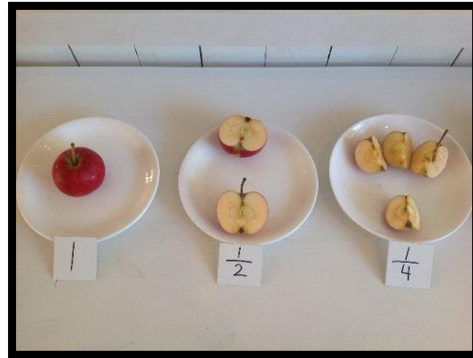
Barnen behöver en grundläggande förståelse för nyttan av att kunna räkna.

De behöver lära sig siffrornas språk så att de förstår och kan tillämpa det. Detta görs bäst genom vardagsupplevelser; när barnen syr, ritar, snickrar, bakar, dukar, sorterar och

leker. Barnen får erfarenheter som hör hemma inom matematiken, de görs uppmärksamma på symmetri, mätning, delning, värde, kvantitet, storlek etc.

Vardagsmatematiken präglas hos oss av den pedagogiska filosofi som bygger upp montessoriundervisningen, ett förhållningssätt som sätter barnet i centrum. Det handlar om barns behov av sensoriska upplevelser och konkret arbete i samband med inläring av taluppfattning och färdighetsträning i matematik.

Från konkret till abstrakt, små steg, isolering av svårighet, är principer i metodiken.

Analys:

Mycket stor överensstämmelse i kundenkät och självvärdering.

Även de äldsta barnen beskriver i enkät att det är roligt på Svea för att man lär sig så mycket. Det finns roliga saker och det är roligt att arbeta, är kommentarer som ofta återkommer.

Vi har trygga barn som vill och vågar utmana sig.

Vi ser att barnen stimulerar, inspirerar och lär varandra i matematik.

Det finns något för alla.

Tillgänglig, spännande och iordningställd miljö lockar till val och aktivitet.

Könsneutrala material och övningar.

Vi ser att barnen generaliserar efter igenkänning och utvecklar sitt logiska tänkande. De har matteglasögonen (och öronen) på.

Vi ser att barnen samarbetar kring problemlösning, och de undervisar varandra. Det tyder på fördjupad kunskap.

Vi har förmånen att få se och leva grunden i montessorimatematiken, vilken är; sensoriskt konkret arbete. Ordning. Tillfredställelse. Glädje.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år;

Behålla lust och glädje hos barn och personal.

Fortsätta att förmedla vad som är matematik på förskolenivå.

Flytta ut matematiken ännu mer, även om vi HAR lagt till material för utemiljö.

Kvarstår att utöka variationen och utbudet av aktiviteter, ledda av barn eller vuxen.

Det finns alltid mera, att prova, att göra, att tänka.

- **Mål: Förskolan använder digitala läroverktyg/hjälpmedel för att stimulera barnens utveckling.**

Kunskapsinhämtning sker från datorer och iPads tillsammans med barnen, både i ögonblickliga frågeställningar och i mera planerade, tematiska sammanhang.

Båda avdelningarna har utökat tillgängligheten till, och antalet iPads för, barnen.

Vi har GDPR säkrat dessa verktyg och är på väg att utöka utbudet i desamma.

Hur kamera kommer att användas och fotografering kommer att ske tillsammans med barnen får vi återkomma till, med tanke på GDPR och vilka samtycken vi får eller inte får vid ny terminsstart.

Fotoramen kan rulla med bilder från vardagen i förskolan, eller från projekt eller annan riktning vi väljer. (Anpassning till GDPR).

Framkallningsmaskin och kopieringsmaskin används tillsammans med barnen.

Musikmaskiner används tillsammans med barnen, i stor grupp eller enskilt med hörlurar.

Läsplattan finns hos oss som komplement till övriga material.

Barnens tankar och aktiviteter kan göras synligt i appar som samlar barnens bilder och tankar som presentationer eller böcker. (GDPR anpassningar).

Barnen är duktiga på att samsas och att dela och på att lämna ifred om det är någons önskan när de arbetar med iPaden. Turtagningen fungerar utmärkt när den anpassas efter omständigheter. Viljan till samarbete är stor hos barnen, både vad gäller vems tur

det är, eller hur mycket plats man får ta bredvid (aktiv eller passiv åskådare) och hur mycket hjälp någon behöver och vill ha.

Vi ser generellt att man skall vara försiktig med skärmar och små barn, dels i relationsfrågor och dels pga. vad som händer i belöningsystemet i barns hjärnor.

Små barn behöver hands - on kunskap på riktigt, inte på skärm.

iPaden är en användbar inspirationskälla för vuxna och barn, enskilt eller i grupp, men det är viktigt att det sker ett relationellt samspel och samarbete kring pekplattan. Viktigt med en medforskare kring den samma.

Var källkritisk och lär barnen att inte allt är sant bara för att det syns på nätet.

Analys:

Vi ser barn i gott samarbete kring program och lärsituationer kring iPaden. Barnen känner till att multimedia kan användas för kunskapsinhämtning.

Barnen har god kännedom om hur de hanterar modern teknik som den presenterats ovan, många kan vara mer eller mindre självgående.

Modern teknik fungerar som hjälpmedel i processer och tillämning då den är lättillgänglig, snabb, omedelbar och ofta tilltalande.

Balansen mellan att göra med händerna, kopplingen hand – hjärna och skärmhändelse, bevakas och bevaras.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år:

Bevara balans.

Hoppas att kommunen fortsätter att satsa på intern datautbildning för personal. Kvarstår.

Personalen efterfrågar och behöver utbildning och bättre datorkunskap. Kvarstår.

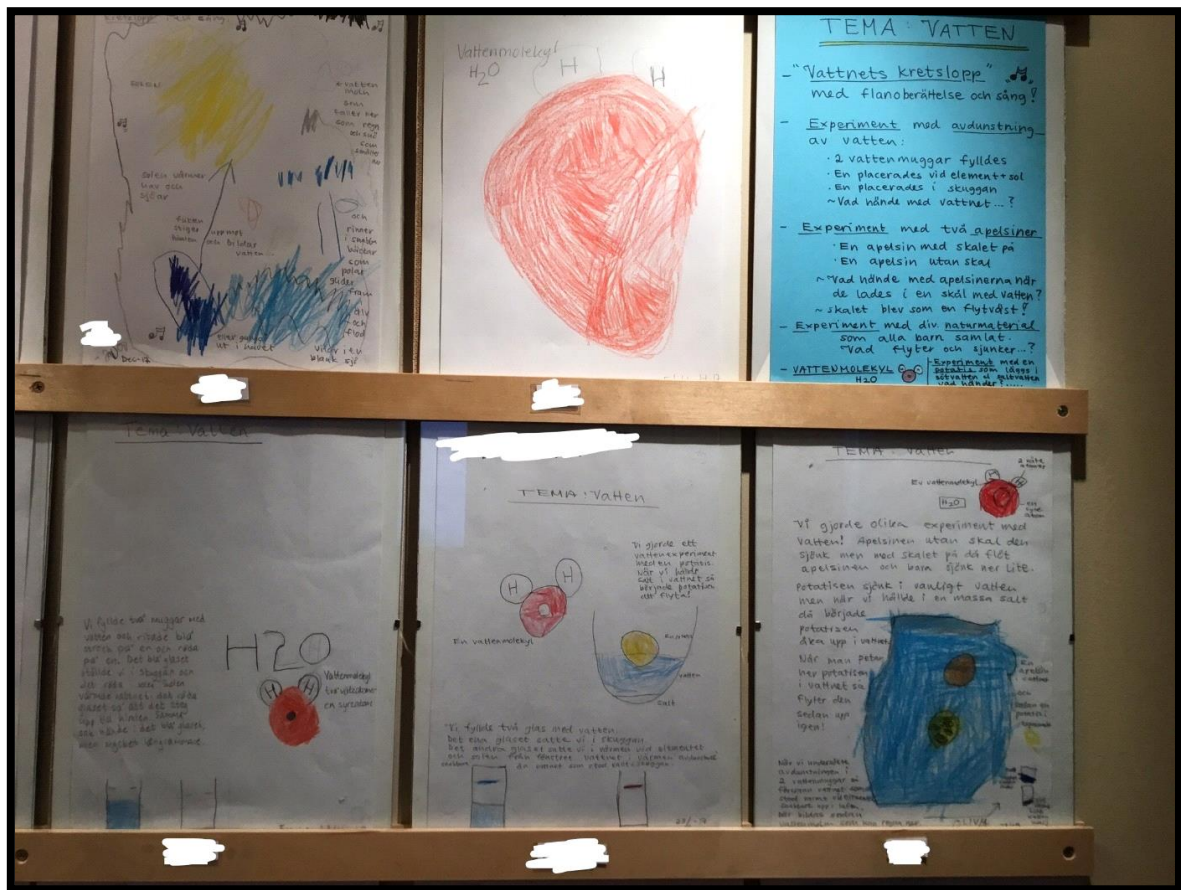
Det blir lätt ett glapp i förutsättningar, när det kommer nya pålagor utan att det ges möjlighet till utbildning och förkovring på ett enkelt och möjligt sätt. Kvarstår.

Modern teknik kan vara ett hjälpmedel i förarbete, medarbete och efterarbete varför vi skall försöka att förkovra oss som personalgrupp.

App att arbeta i kommer att anskaffas, efter arbetet med att välja vilken det skall vara.

Undersöka material för enklare programmering, att utforska tillsammans med barnen.

- **Mål: Förskolan stimulerar och utvecklar barnens intresse för naturvetenskap och teknik.**

Då Montessoripedagogiken är grundad på nyfikenhet, upptäckaranda och att göra med händerna, tillsammans med att ta till vara uppslag, intresse och vetgirighet, har vi i år igen ägnat oss åt att odla. Barnen har intresserat sig för hur det vi äter växer.

De äldre barnen kan även beskriva vad det behövs för förutsättningar för att något skall växa.

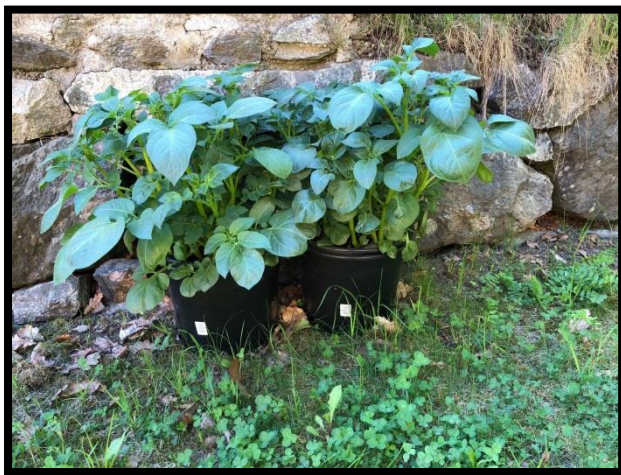
VATTEN, JORD, LUFT/syre och värme/SOL, alltså förutsättningarna för liv, som finns på planeten jorden.

Vatten avhandlades i ett eget långtgående projekt över tid (höst – vår) på den Stora avd. Se bild på barnens teckningar.

Där har ju Vattnets Kretslopp, förstås en given plats. Bilden visar alla barnens samarbete efter kretslopps-sången.

Barnen har tillsammans städad ur och ordnat ny jord till odlingskragen. Vi införskaffade ett litet växthus och ett par planteringshinkar för potatis för att utveckla odlingen från förra året.

Barnen, tillsammans med vår köksansvarige pedagog, sådde frön och satte potatis.

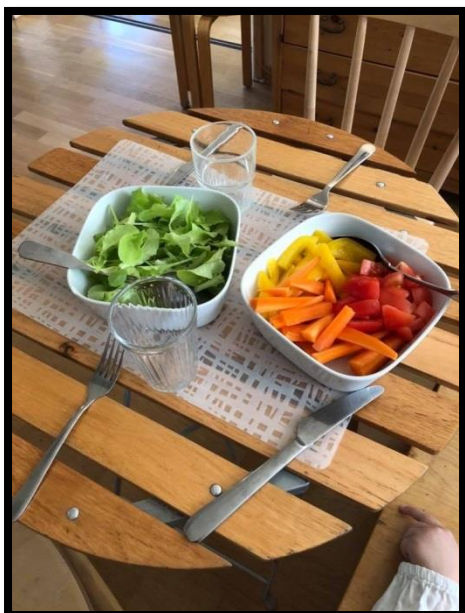
När det var tillräckligt varmt och plantorna vuxit på sig, sattes de ut i växthuset.

Alla har hjälpts åt att komma ihåg att vattna.

Tyvärr välte växthuset vid något blåsigt tillfälle och förtog odlingsglädjen en aning, men salladen har skördats och potatisen skall tas upp innan sommarlov.

Detta är exempel på ett tematiskt sätt att arbeta över tid.

Det ger barnen många möjligheter att reflektera, att repetera, att inspektera och diskutera och fundera och ta ansvar. Det ger samband och sammanhang.

Barnen kom på att det kunde ordnas en härlig lunch, med förrätt, soppa och efterrätt, av det vi tänkt att odla (efter gemensamt önskande och chans att hitta och att klara av).

Vid denna gemensamma pratstund uttryckte en tre-årig pojke bestämt att "vi kunde tända ljus"!

Vad har tända ljus med odling att göra, tänker kanske någon, men;

En fri tolkning av detta blir; att det skulle bli en sådan speciell lunch för oss alla på Svea med maten tillagad av egen odlade grödor, att det var viktigt med "det lilla extra", som att tända ljus på bordet. Barn är fantastiska.

Till vardags eller vid särskilda tillfällen (samlingar eller grupperingar) erbjuder miljön en rad olika experiment och laborationer att prova på och ta del av.

Gör en papperspropeller. Den funkar bäst om du kliver upp på någonting högt.

Jämför med hur trädets frön (lindens) flyger.

Bygg en geometrisk form på pärlplatta, sätt i en pinne (tandpetare) och jämför med dina kompisar, vilken som snurrar bäst, längst, mest, inte alls.

Upptäck hur mönstret av pärlor förändras av snurrandet.

Baka och tillreda.

Hur funkar magnetism?

Barnen bygger och konstruerar, de upptäcker hållfasthet och vad som är magnetiskt och inte.

Kaplastavar, tåg- och bilbanor, geometriska figurer, klossar, romerska bågen och annat ger utrymme för laboration.

Flyta och sjunka övning, från början iordningställd av pedagog, sedan utvecklad av barn.

Blås och bubbla såpbubblor. Hur göra? Med vad? Stora och små. Skillnad?

Barnen utforskar hela tiden på egen hand, men om det skall bli en laboration och en övning, som kan leda till egna initiativ och försök senare, så behövs en handledd introduktion och riktning av en medforskande pedagog.

8. Mål: Andelen förskollärare i förskolan ska vara lägst 50%.

Beskrivning av nuläget på vår förskola;

Vi har två förskollärare, som pedagogiskt ansvariga, en på varje avdelning, plus en mycket stabil, välutbildad och erfaren personalgrupp, vilken ser ut som presenterat i inledningen. Förskolechefen arbetar till största del i barngrupp.

Vi har tämligen hög personaltäthet och vill så behålla.

Mycket viktigt för oss med närvarande, lyhörda pedagoger.

Vår personalgrupp är mer eller mindre intakt genom åren, man har valt att stanna i en nära organisation på en mindre enhet med stor insyn och gemensamt arbete för barns bästa.

Vi har vid flera tillfällen fått mycket goda vittnesord av studeranden och flera barnskötare/assistenter som jobbat hos oss (fast eller vikarierande) har fortsatt sin bana inom barnomsorgen och skolvärlden.

Vi ligger alltid mycket bra till i alla frågor i varje enkätundersökning sedan dess införande.

Analys:

Vi anser att vi under rådande ekonomiska förutsättningar (förmedlade statsbidrag per barn och omsorgstid) maximerar personalstyrkan på allra bästa sätt på vår förskola.

Vi har en mycket tillfredsställande verksamhet, där barnen växer och utvecklas efter bästa förmåga, och där alla är nöjda. Barn, föräldrar och personal.

Vi ser inte att det i budget finns utrymme för satsningar på ytterligare förskollärare, då pengarna (ersättningen till utövare) och antalet inskrivna barn (FULLT!) inte ger utrymme för sådana lönepåslag.

En nyutexaminerad förskollärare (utan faktisk och praktisk erfarenhet) kan begära lika hög lön (eller högre) än någon som jobbat i mer än tjugofem år i förskolan.

DET är ett systemfel.

Att det inte utbildas tillräckligt många förskollärare är ett annat.

Utvecklingsförslag och åtgärder till nästa år/ långsiktig lösning:

Behålla vår erfarna personalgrupp med sin stora, breda kompetens.

- **Nyckeltal Ur Våga Visa; kundenkät och självvärdering;**

VÅGA VISA, i procent			
Kundenkät 2015	Kundenkät 2016	Kundenkät 2017	Kundenkät 2018
"Alla föräldrar anser att barnen känner sig trygga"			
100%	100%	100%	100%
"Det är arbetsro i barngruppen" " Barnen har en god arbetsmiljö"			
100%	96%	100%	100%

Kommentarer och analys till nyckeltal:

Mycket god överensstämmelse i vad föräldrar och personal anser.

Vi har tillsammans ett gemensamt mål; att värna vår förskola, att värna varandra.

Även vad barnen anser överensstämmer, då de äldsta, genomfört en utvärdering av verksamheten och sin vardag, med mycket positiva reaktioner och omdömen.

Verksamheten kombinerar till synes en utvecklande läromiljö med mycket god omvårdnad och tillsyn.

Det var också vad Våga Visa observatörerna uttryckte att de såg och upplevde på Svea under sina besöksdagar ht-17.

Childhood is not a race to see how quickly a child can read, write, and count.

Childhood is a small window of time to learn and develop at the pace which is right for each individual child.

Readings@work

the
bubhub